

26.07.2022

KURUL KARARI

Başvuru Numarası : 2021/459
Toplantı Tarihi/Sayısı : 28.6.2022/179
Karar Numarası : 2022/435
Başvuran : K. B.
Başvuran Vekili : -
Adres : -
Muhatap Kurum/Kişi : (1) Bursa Büyükşehir Belediye Başkanlığı
(2) Bursa Valiliği
Muhatap Adres : (1) Zafer Mah. Ankara Yolu Cad. C Blok No:1 Osmangazi/BURSA
(2) Hocaalızade Mah. 6. Kültür Sok. No:2 Heykel
Osmangazi/BURSA

I. BAŞVURUNUN KONUSU

1. Başvuru, evinin önünün sürekli araç park edilerek işgal edilmek suretiyle acil durumlarda evine erişimini sağlayamayan başvuranın, engelli olması sebebiyle evinin önünde kendisine belirli bir alanın park yeri olarak tahsis edilmesi talebinin reddedilmesinin engellilik temelinde ayrımcılık oluşturduğu ve makul düzenlemelerin yapılmadığı iddiasına ilişkindir.

II. İNCELEME SÜRECİ

2. Başvuran, dilekçesinde özetle:

a. Bursa Çekirge Devlet Hastanesinden almış olduğu engelli sağlık kurulu raporuna göre; %22 oranında işitme engeli, %40 oranında ruhsal engeli, %10 oranında endokrin sistem engeli bulunmakta olduğunu, mevcut engellerinin %58 oranında sürekli vücut fonksiyon kaybına sebebiyet verdiğini ve birçok hakkını kullanamadığını,

b. Evinin Uludağ yolunda yer alan oldukça işlek ve yoğun Pınarbaşı Mahallesi ... caddesi üzerinde olduğunu, ... caddesi üzerini ve evinden caddeye çıkışını sağlayacak yerleri seyyar satıcıların aylardan beri gece ve gündüz sürekli işgal ettiğini, bu durumun bir yangında veya hastalığının gerektirebileceği acil durumlarda müdahale edilmesi için gerekli olabilecek araçların evinin önüne yanaşmasını engelleyeceğini,

c. Bursa Belediyesi otoparklarının ve Osmangazi Pınarbaşı mahalle otoparklarının çok yakında olduğunu ancak seyyar satıcıların bu otoparklar yerine evinin önüne araçlarını park ettiğini, bu iddialarına ilişkin çekilmiş fotoğrafları dosya ekinde sunduğunu, fotoğraflarda da görüleceği üzere evinin önünde park yerinin bulunmadığını,

d. Bu durumu Bursa Valiliğine, Bursa Büyükşehir Belediyesine ve Osmangazi Belediyesine şikâyet ettiğini ancak bu husustaki tüm şikâyetlerine rağmen ilgili makamların kanuni yükümlülüklerini yerine getirmedeğini,

e. 22/03/2021 tarihinde tekrar Bursa Büyükşehir Belediyesine başvurduğunu, engelli raporuna istinaden ikametinin önünün engelli yeri olarak işaretlenmesi talebinin olduğunu, ancak sonuç alamadığını,

f. Bursa Valiliğine, ilgili bakanlıklara ve tüm kamu kurum ve kuruluşlarına göndermiş olduğu dilekçelerin, 3071 sayılı Dilekçe Hakkının Kullanılmasına Dair Kanun gereği usulüne uygun olarak kayıt edilmediğini, dilekçelerinin mevzuata aykırı olarak alıkonulduğunu, ilgili mercilere sevk edilmediğini, çözümsüz bırakıldığını ve tarafına dilekçelerinin akıbeti hakkında bilgilendirme yapılmadığını, yetkililerin kendisinin gönderdiği ve kendisine gelen evrakları hiç incelemeyeceğini iddia etmektedir.

3. 6701 sayılı Türkiye İnsan Hakları ve Eşitlik Kurumu Kanunu'nun 18'inci maddesinin ikinci fıkrası uyarınca; ihlal iddiasına muhatap Bursa Valiliği ve Bursa Büyükşehir Belediye Başkanlığından başvuranın iddialarına yönelik yazılı görüşleri ile konu ile ilgili bilgi ve belgelerini sunmaları talep edilmiştir. Ayrıca başvuranın ikamet adresi nedeniyle Osmangazi Belediye Başkanlığı ve Osmangazi Kaymakamlığından da yazılı görüş talep edilmiştir. Muhatap Bursa Büyükşehir Belediye Başkanlığı Ulaşım Koordinasyon Şube Müdürlüğü 14/10/2021 tarihinde, Osmangazi Belediye Başkanlığı 18/10/2021 tarihinde, Bursa Valiliği İl Emniyet Müdürlüğü 19/10/2021 tarihinde, Osmangazi Kaymakamlığı ise 20/10/2021 tarihinde yazılı görüşlerini Kurumumuza iletmışlerdir.

a. Bursa Büyükşehir Belediyesi Ulaşım Koordinasyon Şube Müdürlüğünden gelen yazılı görüşte: başvuranın ikametinin önünün engelli araç park yeri olarak belirlenmesi talebine ilişkin olarak engelli raporu, araç ruhsatı, kimlik ve emniyetten alınan araç engelli kart bilgilerinin eksik olduğunu, belirtilen eksik evrakların başvuran tarafından tamamlanması akabinde başvurusunun yeniden değerlendirmeye alınacağını ifade etmişlerdir.

b. Osmangazi Belediye Başkanlığından gelen yazılı görüşte: Bursa Büyükşehir Belediyesi sınırları içerisindeki ana arterlerin, görev ve sorumlulukların belirlenmesine ilişkin verilmiş olan Bursa Büyükşehir Belediye Meclisi'nin 16/12/2010 tarihli ve 2010/162 esas ve 1022 sayılı kararı kapsamında, Pınarbaşı mahallesi ve Pınarbaşı caddesinin Bursa Büyükşehir Belediyesi'nin sorumluluk alanında kaldığı bu sebeple başvuranın söz konusu mahalledeki ilgili talepleri bakımından yetkilerinin bulunmadığı, Bursa Büyükşehir Belediyesi ile gerçekleştirmiş oldukları şifahi görüşmeler neticesinde tarafımıza gerekli bilgilerin kendilerince verildiği belirtilmiştir.

c. Osmangazi Kaymakamlığından gelen yazılı görüşte: başvuranın dilekçesinde belirttiği hususların Bursa İl Emniyet Müdürlüğü ve Osmangazi Belediye Başkanlığı tarafından incelenmekte olduğu belirtilmiş olup, yazılı görüşün ekinde Bursa İl Emniyet Müdürlüğünden gelen cevabi yazı sunulmuştur.

d. Bursa Valiliği İl Emniyet Müdürlüğünden gelen ilgili yazılı görüşte: Başvuranın ikameti olan Pınarbaşı Mah. ... Cad. ... Sok. üzerinde parklanma sorunu olduğunu belirttiği, trafik sorunu ile ilgili yapılan incelemelerde ... sokağın gidiş ve geliş yönüne göre şerit çizgileriyle ayrılmış iki şeritli yol olduğu, yolun muhtarlık binası önünde kaldırım ile yol arasında bulunan boşluk alanda park halindeki araçların ikamet girişlerini ve araç trafik akışını engellemediği ve herhangi bir yasak park levhasının olmadığı tespit edildiği ve başvuruya konu mahalde ekiplerinin zaman zaman uygulama ve denetimlerini gerçekleştirmeye devam edecekleri belirtilmiştir.

4. 6701 sayılı Kanun'un 18'inci maddesinin ikinci fıkrası uyarınca muhataplardan alınan cevap, görüşü alınmak üzere 28/10/2021 tarihinde başvurana iletilmiş ve yazılı görüşü talep edilmiştir. Ancak başvuran yazımıza herhangi bir cevap vermemiştir.

III. İLGİLİ MEVZUAT

5. Anayasa'nın "Kanun önünde eşitlik" başlıklı 10'uncu maddesi şöyledir:

"Herkes, dil, ırk, renk, cinsiyet, siyasi düşünce, felsefi inanç, din, mezhep ve benzeri sebeplerle ayırım gözetilmeksizin kanun önünde eşittir."

6. Anayasa'nın "Kişinin dokunulmazlığı, maddi ve manevi varlığı" başlıklı 17'nci maddesinin birinci fıkrası şöyledir:

"Herkes, yaşama, maddi ve manevi varlığını koruma ve geliştirme hakkına sahiptir."

7. 6701 sayılı Kanun'un "Tanımlar" başlıklı 2/1-d maddesi şöyledir:

"Doğrudan ayrımcılık: Bir gerçek veya tüzel kişinin, hukuken tanınmış hak ve hürriyetlerden karşılaştırılabilir durumdakilere kıyasla eşit şekilde yararlanmasını bu Kanunda sayılan ayrımcılık temellerine dayanılarak engelleyen veya zorlaştıran her türlü farklı muameleyi" ifade etmektedir.

8. 6701 sayılı Kanun'un "Eşitlik ilkesi ve ayrımcılık yasağı" başlıklı 3'üncü maddesi şöyledir:

"(1) Herkes, hukuken tanınmış hak ve hürriyetlerden yararlanmada eşittir. (2) Bu Kanun

kapsamında cinsiyet, ırk, renk, dil, din, inanç, mezhep, felsefi ve siyasi görüş, etnik köken, servet, doğum, medeni hâl, sağlık durumu, engellilik ve yaş temellerine dayalı ayrımcılık yasaktır. (3) Ayrımcılık yasağının ihlali hâlinde, konuya ilişkin görev ve yetkisi bulunan kamu kurum ve kuruluşları ile kamu kurumu niteliğindeki meslek kuruluşları ihlalin sona erdirilmesi, sonuçlarının giderilmesi, tekrarlanmasının önlenmesi, adli ve idari yoldan takibinin sağlanması amacıyla gerekli tedbirleri almakla yükümlüdür. (4) Ayrımcılık yasağı bakımından sorumluluk altında olan gerçek ve özel hukuk tüzel kişileri, yetki alanları içerisinde bulunan konular bakımından ayrımcılığın tespiti, ortadan kaldırılması ve eşitliğin sağlanması için gerekli tedbirleri almakla yükümlüdür.”

9. 6701 sayılı Kanun'un 4'üncü maddesinde sayılan ayrımcılık türleri şöyledir:

“a) Ayrı tutma. b) Ayrımcılık talimatı verme ve bu talimatları uygulama. c) Çoklu ayrımcılık. ç) Doğrudan ayrımcılık. d) Dolaylı ayrımcılık. e) İşyerinde yıldırma. f) Makul düzenleme yapmama. g) Taciz. ğ) Varsayılan temele dayalı ayrımcılık.”

10. 6701 sayılı Kanun'un “Ayrımcılık yasağının kapsamı” başlıklı 5'inci maddesi şöyledir:

“(1) Eğitim ve öğretim, yargı, kolluk, sağlık, ulaşım, iletişim, sosyal güvenlik, sosyal hizmetler, sosyal yardım, spor, konaklama, kültür, turizm ve benzeri hizmetleri sunan kamu kurum ve kuruluşları, kamu kurumu niteliğindeki meslek kuruluşları, gerçek kişiler ve özel hukuk tüzel kişileri, yürüttükleri faaliyetler bakımından bu hizmetlerden yararlanmakta olan veya yararlanmak üzere başvurmuş olan ya da bu hizmetler hakkında bilgi almak isteyen kişi aleyhine ayrımcılık yapamaz. Bu hüküm kamuya açık hizmetlerin sunulduğu alanlar ve binalara erişimi de kapsar. (2) Birinci fıkrada belirtilen hizmetlerin planlanması, sunulması ve denetlenmesinden sorumlu olan kişi ve kurumlar, farklı engelli grupların ihtiyaçlarını dikkate almakla ve makul düzenlemelerin yapılmasını sağlamakla yükümlüdür.”

11. 6701 sayılı Kanun'un “Kurumun görevleri” başlıklı 9/1-g maddesi şöyledir:

“Ayrımcılık yasağı ihlallerini resen veya başvuru üzerine incelemek, araştırmak, karara bağlamak ve sonuçlarını takip etmek” Kurumun görevleri arasındadır.

12. 6701 sayılı Kanun'un “İspat yükü” başlıklı 21'inci maddesi şöyledir:

“Münhasıran ayrımcılık yasağının ihlali iddiasıyla Kuruma yapılan başvurularda, başvuranın iddiasının gerçekliğine ilişkin kuvvetli emarelerin ve karine oluşturan olguların varlığını ortaya koyması hâlinde, karşı tarafın ayrımcılık yasağını ve eşit muamele ilkesini ihlal etmediğini ispat etmesi gerekir.”

IV. DEĞERLENDİRME VE GEREKÇE

13. 6701 sayılı Kanun'un “Başvurular” başlıklı 17'nci maddesinin birinci fıkrasında “Ayrımcılık yasağı ihlalinde zarar gördüğü iddiasında bulunan her gerçek ve tüzel kişi Kuruma başvurabilir.” hükmü bulunmaktadır. Bu çerçevede, ayrımcılık yasağı ihlalinde zarar gördüğü iddiasında bulunan K. B. tarafından yapılan başvurunun Kurumumuzca kabul edilemezliğine karar verilmesini gerektirecek bir neden bulunmadığından Kurumumuzca esas incelemesi yapılabilecek bir başvuru olarak değerlendirilebileceği sonucuna varılmıştır.

14. Mezkûr Kanun'un 17'nci maddesinin ikinci fıkrasında yer alan hüküm uyarınca başvuran, Kurum'a başvurmadan önce uygulamanın düzeltilmesini ilgili taraftan talep etmiştir. Bu kapsamda başvuranın yukarıda ifade ettiği hususları Bursa Valiliğine ve Bursa Büyükşehir Belediyesine ilettiği başvuruları, dilekçe ekleri kapsamında görülmüştür.

15. Başvuranın engelli olması, evinin önünün park yeri olarak kullanılması ve trafik yoğunluğu nedeniyle acil durumlarda evine ulaşımında zorlukların yaşanacağını iddia etmesi nedeniyle başvurunun erişilebilirlik ve makul düzenleme kapsamında kaldığı değerlendirilmiştir. Erişilebilirlik ve makul düzenleme, Birleşmiş Milletler Engellilerin Haklarına İlişkin Sözleşme, 6701 sayılı Kanun ile 5378 sayılı Engelliler Hakkında Kanun'un dayandığı temel ilkelere biridir. Engelliler Hakkında Kanun'un

“Tanımlar” başlıklı 3'üncü maddesinin (f) bendi göre erişilebilirlik: *“Bu Kanunun uygulanmasında erişilebilirlik, binaların, açık alanların, ulaşım ve bilgilendirme hizmetleri ile bilgi ve iletişim teknolojisinin, engelliler tarafından güvenli ve bağımsız olarak ulaşılabilir ve kullanılabilir olmasını”* ifade eder. Aynı Kanun’un 3'üncü maddesinin (j) bendine göre makul düzenleme: *“Engellilerin insan haklarını ve temel özgürlüklerini tam ve diğer bireylerle eşit şekilde kullanmasını veya bunlardan yararlanmasını sağlamak üzere belirli bir durumda ihtiyaç duyulan, ölçüsüz veya aşırı bir yük getirmeyen, gerekli ve uygun değişiklik ve tedbirleri”* ifade etmektedir. Birleşmiş Milletler Engellilerin Haklarına İlişkin Sözleşme ile 6701 sayılı Kanun’da da benzeri tanımlamalar mevcuttur.

16. Birleşmiş Milletler Engellilerin Haklarına İlişkin Sözleşme’nin denetim organı olan Engelli Hakları Komitesi, 2 No.lu Genel Yorumunda erişilebilirlikle alakalı şu açıklamayı yapmaktadır: *“Erişilebilirlik gruplarla ilgilidir, öte yandan makul imkan (makul düzenleme) bireylerle ilgilidir. Bu, erişilebilirlik sağlama görevinin ex ante (tahmin edilen) bir görev olduğu anlamına gelmektedir. Bu nedenle, Taraf Devletler bir yere girilmesi ya da hizmetin kullanılmasına dair bireysel bir talep almadan erişilebilirliği sağlama görevine sahiptir. Taraf Devletlerin, engelli bireylerin örgütleri ile istişare içinde kabul edilen erişilebilirlik standartlarını belirlemesi gerekmekte ve bu standartlar hizmet sunucular, müteahhitler ve ilgili diğer paydaşlar için ayrı ayrı belirlenmelidir. Erişilebilirlik standartları kapsamlı ve standart şekilde olmalıdır”* (para. 25).

17. Erişilebilirlik, *“her engelli bireyin, istediği her yere ve her hizmete, bağımsız ve güvenli olarak ulaşabilmesi ve bunları kullanabilmesi”* dir. Bu kapsamda bireyler, konutlarından eğitim binalarına ve iş yerlerine; açık ve yeşil alanlardan, toplu taşıma araçlarına ve bilgi teknolojilerine kadar tüm alanlara ve tüm hizmetlere erişiyor olması gerekir. Erişilebilirlik kapsamında yapılacak düzenlemeler ile verilen hizmetlerin kimsenin yardımı olmadan ve herhangi bir risk oluşturmadan kullanılması gerekir. Erişilebilirlik kapsamındaki düzenlemelerin herkesi kapsamaması gerekmektedir. Bu halde erişilebilirlik, engelliler için bir zorunluluktur ve toplumun her kesimi için konforlu bir yaşam demektir. (Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanlığı, Engelli ve Yaşlı Hizmetleri Genel Müdürlüğü, Erişilebilirlik Kılavuzu, Ankara, 2020, s.9).

18. 6701 sayılı Kanun, Engellilerin Haklarına İlişkin Birleşmiş Milletler Sözleşmesi ile 5378 sayılı Engelliler Hakkında Kanun ile benzer biçimde, *“Engellilerin insan haklarını ve temel özgürlüklerini tam ve diğer bireylerle eşit şekilde kullanmasını veya bunlardan yararlanmasını sağlamak üzere belirli bir durumda ihtiyaç duyulan, ölçüsüz veya aşırı bir yük getirmeyen, gerekli ve uygun değişiklik ve düzenlemeleri”* ifade eden makul düzenlemenin yapılması gerektiği hususunu düzenlemiş ve bu yükümlülüğe uymamanın bir ayrımcılık türü olduğu kabul edilmiştir. Bu çerçevede başvuranın evinin önüne araç parklarının yapılması, park eden araçlar nedeniyle yolun tıkanması, park halindeki araçların trafiği engellemesi ve bu nedenle olası acil durumlarda ulaşım sorunları yaşayabilecek olması nedeniyle düzenleme yapılmasını isteme talebi makul düzenleme yükümlülüğü açısından değerlendirilebilecektir.

19. Anayasa’nın 17'nci maddesinde belirtildiği üzere herkes maddi ve manevi varlığını geliştirme hakkına sahiptir. Bu doğrultuda engelli bireylerin de maddi ve manevi varlığını geliştirmeleri açısından kentlerdeki farklı hizmetlerin sunulduğu sağlık merkezleri, okullar, kamu hizmet binaları, iş yerleri, kaldırımlar, parklar, yaya geçitleri gibi açık alanlar ile bunları birbirine bağlayan ulaşım sistemlerine erişimi hayati önem taşımaktadır. Bu kapsamda engelli bireylerin tüm bireylerle eşit şekilde bu haklarını kullanabilmeleri açısından erişilebilirliğin ve makul düzenlemelerin hayatın her alanında tesis edilmesi gerekmektedir. Eşitliğin hayata geçirilmesi adına sorumluluğu bulunanlar gereken tedbirleri almakla mükelleftir. Bu kapsamda engelli bireylerin temel hak ve özgürlüklerden yararlanmaları bakımından fırsat eşitliğine sahip olmalarının sağlanması adına erişilebilirlik ve makul düzenleme yapma yükümlülüğü önem arz etmektedir (Türkiye İnsan Hakları ve Eşitlik Kurulu, 2021/253 sayılı ve 07/10/2021 tarihli

Kararı, para.21).

20. Makul düzenleme yapma yükümlülüğü, işverenler, mal ve hizmet sunanlar ve kamu makamları gibi yükümlülük altında olanlar tarafından engelli bireyler için söz konusu olan engellerin kaldırılması adına gerekli düzenlemelerin hayata geçirilmesi anlamına gelmektedir. Makul düzenleme hayata geçirilirken ilgili kişilerin bireysel özellikleri ve mevcut durumun koşulları göz önünde tutularak en uygun çözümün hayata geçirilmesi gerekmektedir. (2021/253 sayılı Karar, para.22).

21. Erişilebilirlik, gruplarla ilgili bir kavram iken makul düzenleme kavramı kişilerle ilgili bir kavramdır. Erişilebilirliğin tesis edilmesi için herhangi bir başvuru veya talep aranmamaktadır ancak makul düzenleme yükümlülüğünün söz konusu olabilmesi için bir talebin varlığı gerekmektedir. Makul düzenleme yapma yükümlülüğü gündeme geldiğinde yükümlülük altında bulunan kişilerin söz konusu yükümlülüğün kendileri açısından orantısız veya ağır bir yük getirdiği gerekçesiyle sorumluluktan kurtulabilmeleri mümkün iken erişilebilirlik açısından yükümlülük altında olanların ise yükümlülüğün orantısız veya ağır bir yük teşkil ettiği şeklinde bir gerekçe ileri sürerek sorumluluktan kaçınmaları mümkün değildir. (2021/253 sayılı Karar, para.23). Makul düzenleme, farklı özelliklere sahip kişilerin insan hak ve özgürlüklerinden yararlanma bakımından fırsat eşitliğine sahip olmalarını sağlamak üzere, erişilebilirlik kurumunu tamamlayan bir araçtır. Makul düzenlemede yükümlülüğün ortaya çıkması bakımından bir makullük testi gündeme gelecektir.

22. 5378 sayılı Engelliler Hakkında Kanun'un "Erişilebilirlik" başlıklı 7'nci maddesi birtakım hususları düzenlemiştir. Maddenin birinci fıkrası, "Yapılı çevrede engellilerin erişilebilirliğinin sağlanması için planlama, tasarım, inşaat, imalat, ruhsatlandırma ve denetleme süreçlerinde erişilebilirlik standartlarına uygunluk sağlanır." diyerek yerel yönetimlere de birtakım sorumluluklar yüklemiştir. Bu kapsamda yerel yönetimler, 3194 sayılı İmar Kanunu, 5216 sayılı Büyükşehir Belediye Kanunu, Planlı İmar Yönetmeliği, Otopark Yönetmeliği vb. mevzuat hükümlerinin uygulanmasında öncelikle Anayasa'nın 10'uncu maddesi ile hüküm altına alınan eşitlik ilkesine ve devamında da engelli bireylere yönelik makul düzenleme ve erişilebilirlik kriterlerine riayet etmesi gerekmektedir. Dahası yerel yönetimler, Türk Standartları Enstitüsü'nün hazırladığı TS 9111 sayılı "Özürlüler ve Hareket Kısıtlılığı Bulunan Bireyler İçin Binalarda Ulaşılabilirlik Gereklere" ne ilişkin standartlar ile TS 12576 sayılı "Kaldırım ve Yaya Geçitlerinde Ulaşılabilirlik İçin Yapısal Önlemler ve İşaretlemelerin Tasarım Kuralları" na riayet etmek zorundadırlar. Yerel yönetimlerin erişilebilirliğe ilişkin yükümlülükleri dikkate alındığında söz konusu yükümlülüklerin orantısız veya ağır bir yük getirdiği gerekçeleriyle sorumluluktan kurtulmaları mümkün değilken; makul düzenleme yapma yükümlülüğü bakımından böylesine bir sorumluluk doğmayacaktır.

23. Başvuru konusu olayda başvuran yerel yönetimlere, ikametinin önüne sürekli olarak hatalı araç park edildiğini, hatalı araç parkları nedeniyle evinden caddeye çıkışının engellendiğini, bu durumun hastalığı sebebiyle acil müdahale gerektiren durumlarda acil müdahaleyi zorlaştırdığını, evinde yangın çıkması durumunda itfaiyenin girişini zorlaştıracığını, seyyar satıcılık yapan kişilere ait araçların devamlı evinin önünü işgal ettiği hususlarında birçok başvuru yaptığı görülmektedir. Bu kapsamda başvuran tarafından yerel yönetim idarelerine yapılan başvurular erişilebilirlik kapsamında olmayıp, bireysel talep içermesi nedeniyle makul düzenleme ile ilgilidir.

24. Muhatap Bursa Büyükşehir Belediyesinden gelen cevabi yazıda; başvuran tarafından daha öncesinde de yapılan başvurularda evinin önüne engelli araç park yeri belirlenmesi talebi olduğunu ancak başvurana ait engelli raporu, araç ruhsatı, kimlik ve emniyetten alınan engelli kart bilgilerinin eksik olduğunu, bu eksik evrakların tamamlandıktan sonra başvurusunun yeniden değerlendirileceği ifade edilmiştir.

25. Bursa Valiliği İl Emniyet Müdürlüğünden gelen cevabi yazıda; başvuranın, ikameti üzerindeki, ... Sokağın gidiş ve geliş yönüne göre şerit çizgileriyle ayrılmış iki şeritli yol olduğunu, yolun muhtarlık binası önünde kaldırım ve yol arasında bulunan boşluk alanda park halindeki araçların ikamet

girişlerini, araç trafik akışını engellemediğini ve herhangi bir yasak park levhasının olmadığı bilgisinin verildiği belirtilmiştir.

26. Makul düzenleme yapma yükümlülüğü gündeme geldiğinde başvuranın birtakım sorumlulukları yerine getirmesi beklenmektedir. Makul düzenleme yapma yükümlülüğünde düzenlemeyi yapmakla yükümlü olan tarafın buna ihtiyacı olan kişinin durumu hakkında bilgilendirilmiş olması gerekmektedir. Bu kapsamda başvuran özel durumuna ilişkin engelli raporu, araç ruhsatı, kimlik ve emniyetten alınan engelli kartı gibi evrakları tamamlayarak ilgili idareye başvurmalı ve taleplerine ilişkin bilgilendirmeyi eksiksiz yapmalıdır. Düzenlemeyi yapmakla yükümlü olan taraf ancak bu halde makul düzenleme yapmaktan sorumlu tutulabilir. Aynı zamanda İl Emniyet Müdürlüğünden gelen yazı da dikkate alındığında; başvuranın ikameti önünde otopark sorununun olmadığı, park halindeki araçların kaldırım ve yol arasındaki boşluk alanda araçların ikamet girişlerine engel olmadığı, araç trafik akışını engellemediği, herhangi bir yasak park levhasının da olmadığı, bu haliyle de başvuranın acil durumlar için gerekli olan itfaiye ve ambulans gibi araçlara ulaşımında herhangi bir sıkıntının da olmayacağı değerlendirilmiştir. Muhatap yerel yönetimlerce verilen cevaplar ve incelemeler değerlendirildiğinde başvuranın eksik evraklarını tamamlamadığı, özel durumunu evraklarıyla birlikte muhataba ilemediği, evrakların eklenerek yeniden başvuru yapılması halinde talebinin tekrar gözden geçirileceği anlaşılmıştır.

27. Netice itibariyle makul düzenleme yapma yükümlülüğü kapsamında düzenlemeyi yapmakla yükümlü olan idarenin, başvuran tarafından kişisel özel durumuyla ilgili tam olarak bilgilendirilmediği, başvuranın ikametinin bulunduğu sokağa acil bir durum söz konusu olduğunda ambulans, itfaiye gibi araçların rahatlıkla ulaşım sağlayabileceği, yol kenarında park halinde olan araçların trafik akışına da halel getirmede olduğu anlaşıldığından somut olayda ayrımcılık yasağının ihlal edilmediğine kanaat getirilmiştir.

V. KARAR

1. Başvuruda AYRIMCILIK YASAĞI İHLALİ YAPILMADIĞINA,
2. Kararın taraflara tebliğine ve KAMUOYUNA DUYURULMASINA,
3. Karara karşı tebliğ tarihinden itibaren 60 gün içerisinde Ankara İdare Mahkemesine başvurulabileceğine,

28.06.2022 tarihinde, OY BİRLİĞİYLE, karar verildi.

e-imzalıdır

Av. Aليşan TIRYAKI
II. Başkan

Prof. Dr. Muharrem KILIÇ
Başkan
(İzinli)

Dr. Burhan ERKUŞ
Kurul Üyesi
(Raporlu)

e-imzalıdır
Dilek ERTÜRK
Kurul Üyesi

e-imzalıdır
Av. Harun MERTOĞLU
Kurul Üyesi

e-imzalıdır
İsmail AYAZ
Kurul Üyesi

e-imzalıdır
Mehmet Emin GENÇ
Kurul Üyesi

e-imzalıdır
Muhammet Ecevit CARTİ
Kurul Üyesi

e-imzalıdır
Saffet BALIN
Kurul Üyesi

Ünal SADE
Kurul Üyesi
(İzinli)

e-imzalıdır
Av. Zennure BER
Kurul Üyesi